

Vinko Škafar

Assisi 2016, 30. obletnica prvega molitvenega srečanja za mir

Assisi 2016, 30th Anniversary of First Assisi Peace Meeting.

Ob 30. obletnici prvega medverstvenega molitvenega srečanja za mir v Assisiju, ki je bilo leta 1986, so se v Assisiju letos ponovno zbrali predstavniki krščanskih Cerkva in velikih svetovnih verstev, da bi razmišljali o izzivih današnjega časa in vlogi verstev ter molili za mir na svetu. V tem prispevku bom najprej predstavil razmišljanje kardinala Pietra Parolinija, papeževega najožjega sodelavca, o moči molitve za mir in nato potek medverstvenega in molitvenega srečanja v Assisiju od 18. do 20. septembra 2016 z razmišljanjem papeža Frančiška med ekumensko molitvijo za mir, njegov nagovor predstavnikom vseh verstev in dokument *Poziv k miru*, ki so ga podpisali prisotni predstavniki verstev.¹

Moč molitve, ki je leta 1986 združila razkosani svet

V pripravi na 30. obletnico prvega molitvenega asiškega srečanja za mir, ki je potekalo na pobudo papeža Janeza Pavla II. leta 1986 v Assisiju, je italijanski dnevnik *Corriere della sera* 18. septembra 2016 objavil razmišljanje vatikanskega državnega tajnika, kardinala Pietra Parolina, z naslovom *Moč molitve*.

Po Parolinijevih besedah je bilo molitveno srečanje predstavnikov krščanskih Cerkva in predstavnikov velikih verstev v Assisiju 27. oktobra 1986 edinstven dogodek, ki je podrl zid pesimizma in vdanosti v usodo

¹ Slovenski prevod razmišljanj in govorov ter *Poziv k miru* je vzet iz slovenske oddaje Radia Vatikan, objavljene na spletnem naslovu; http://sl.radiovaticana.va/news/2016/09/20/pape%C5%BE_v_assisiju_verjamemo_v_bлаго_in_pomir%C5%BEno_mo%C4%8D_molitve/1259515 (pridobljeno 16. novembra 2016).

v svetu, ki je bil še vedno razdeljen z železno zaveso in kjer je bila vojna, čeprav v mnogih situacijah hladna, neizogibna spremljevalka vsakodnevnega življenja ljudi. Janez Pavel II. je s tem, ko je v Assisi povabil voditelje velikih svetovnih verstev, da bi molili za mir, odprl pot večje vneme in nove moči v prizadevanju verstev za doseg tega velikega cilja. Tisti zgodovinski dan in duh, ki je izšel iz njega, po besedah kardinala Parolina, govorita ne samo o miru, ampak tudi o enosti človeštva.

Kljub temu da je bilo srečanje v Assisiju leta 1986 izredna novost, pa je šlo za t. i. sad »večletnega časa dialoga«. Dialoga, ki se je razvijal preko vsega 20. stoletja, ki je bilo po eni strani polno upanj in obenem ogromnega trpljenja. V tem strašnem stoletju, v katerem so po nedavnih ocenah vojne terjale 180 milijonov žrtev, je nekaj zbližalo vernike. Nikoli prej v zgodovini namreč ni potekalo toliko pogovorov in srečanj med pripadniki različnih verstev kakor prav v drugi polovici prejšnjega stoletja.

Vatikanski državni tajnik je zapisal, da so bili pred 30 leti v Assisiju svetovni verstveni voditelji skupaj pred svetom in skupaj v molitvi kakor ustvarjalci miru. Ni šlo zgolj za še en obred, ampak za skupen izraz zaupanja v duhovne moči ter v posebno moč molitve, ki je brez sinkretističnih mešanic, a spoštuje različnost. Pri tem kardinal Parolin navede besede, ki jih je Janez Pavel II. izrekel v zaključnem nagovoru na trgu pred baziliko sv. Frančiška: »Morda v zgodovini človeštva še nikoli prej ni bila vsem tako očitna notranja vez med avtentično versko držo in veliko dobrino miru ... molitev je že sama v sebi dejanje, vendar pa to ne pomeni, da si nam ni potrebno prizadevati za dejanja v službi miru.« V temelje vseh verskih tradicij je zapisana vrednota miru. Le-ta je temelj pobude v Assisiju in pomaga premagati mnoge razdalje, včasih celo prepade, med različnimi svetovi.

Kardinal spomni, da živimo v času, v katerem pripadniki različnih verstev ali narodnosti živijo bolj skupaj. Gre za izkušnjo priseljevanja, s katero se sooča Evropa, pa tudi za novo povezanost med vzhodom in zahodom, severom ter jugom. Poleg tega pa gre po njegovem mnenju tudi za izziv virtualnega sveta, v katerem se vedno bolj stopa v stik z vsemi; tudi v tem svetu se živi vedno bolj skupaj, kar pomeni srečevati tiste, ki so drugačni od mene. Končno gre za izziv sveta, v katerem se vidi vse in v katerem se vedno bolj vidi bogastvo peščice ljudi in revšči-

na mnogih, kakor nas pogosto spominja papež Frančišek. Sobivanje pa ni vedno enostavno, poudari kardinal Parolin v svojem razmišljanju ter doda, da prevelike razlike in preširoka obzorja, ki jih predstavlja mondalizacija, vodijo do zaskrbljujočih pojavov, katerim smo priča: neodgovorni individualizmi, obrambni tribalizmi, novi fundamentalizmi in terorizem.

Srečanje v Assisiju pred 30 leti je odprlo pot, na kateri mora vsako verstvo opustiti vsakršno fundamentalistično skušnjava. Vstopiti mora v dialog, pri katerem gre za potrpežljivo umetnost poslušanja in razumevanja drugega, prepoznavanja človeških in duhovnih potez drugega. Umetnost sobivanja, ki je tako potrebna v naši današnji raznoliki družbi, izvira iz verskih tradicij, ki so zmožne dialoga. Gre za zrelost kultur, oseb, skupin; za nenehno prizadevanje za mir v ožjem in širšem smislu.

Pri tem vatikanski državni tajnik poudari, da nas Sveto pismo spominja, da je Jezus »naš mir«. Enako pravi tudi nauk papežev 20. stoletja, vse do papeža Frančiška. Verstva nimajo politične moči, da bi uveljavile mir, vendar s tem, ko notranje spreminjajo človeka in ga vabijo, da bi se oddaljil od zla, vernike vodijo k držbi miru v srcu. Vsaka religija ima svojo pot, vendar pa imajo vse odločilno odgovornost pri sobivanju. Pri tem kardinal Parolin spomni, da je potreben pogum in vera pripadnikov različnih verstev. Prepričan je, da je potrebno z moralno močjo, dialogom in s sočutjem porušiti mnoge zidove, ki danes ločujejo.

Mednarodno in medverstveno srečanje za mir na svetu

Tridesetletnica prvega mednarodnega in medverstvenega srečanja za mir na svetu, ki se je neuradno začela v nedeljo, 18. septembra 2016, in končala 20. septembra z molitvijo, je imela naslov *Žeja po miru: verstva in kulture v dialogu*, kot je predlagala Skupnost sv. Egidija, ki je pobudnik srečanj.

Asiški škof Domenico Sorrentino, ki je 18. septembra v zgornji cerkvi bazilike sv. Frančiška Asiškega vodil nedeljsko evharistično bogoslužje, je povabil navzoče, da bi po zgledu sv. Frančiška iskali prisrčen dialog z verniki ter si tudi preko molitve prizadevali graditi mir. Popoldan istega dne je Matteo Zuppi, bolonjski nadškof, med mašo v baziliki sv. Marije Angelske poudaril, da so dnevi v Assisiju »dnevi dialoga ter mirne, ven-

dar močne, ganljive in vztrajne molitve«, da bi odgovorili na žejo tolikih narodov po miru.

Na popoldanski otvoritveni slovesnosti, 19. septembra, ko je bilo prisotnih preko 500 verskih voditeljev, predstavnikov političnega in kulturnega življenja ter na tisoče udeležencev, ki so že prispeli v Assisi, je udeležence pozdravil Sergio Mattarella, predsednik Italije, ki je poudaril, da lahko dialog med verstvi, med verniki in neverniki ter dialog med kulturami naredi bistveno več, kot se zdi. Po njegovih besedah gre »pri boju z ekstremističnim nasiljem tudi za kulturni boj. Kultura more torej prevladati nad ekstremizmom.«

Navzoče je nagovoril tudi carigrajski ekumenski patriarh Bartolomej I., ki je poudaril, da je za izgradnjo miru osrednjega pomena dialog, za kar pa je potrebna »notranja sprememba, ki se tako širi, da postane globalna. Potrebno je notranje spreobrnjenje, sprememba v politikah in vedenju. To je edina pot za prekinitev nasilja in krivice.« Dodal je še, da je ohranjanje miru in varovanje našega planeta možno le preko kulture dialoga.

Med govorniki na otvoritveni slovesnosti je bil tudi Andrea Riccardi, ustanovitelj Skupnosti sv. Egidija, ki je skupaj s škofijo Assisi in manjšimi brati minoriti organizirala molitveno srečanje za mir. Spomnil je na zgodovinsko srečanje, ki je pred 30 leti na istem kraju potekalo na pobudo Janeza Pavla II. Poudaril je, da se je takrat spoznalo, kako potrebno je moliti za mir in kako pomembno je, da vsi molimo za mir – vsak glede na lastno identiteto in v iskanju resnice.

Dominique Lebrun, nadškof iz Rouena, je spomnil na mučeništvo duhovnika Hamela. Le-to po njegovem mnenju ne predstavlja »zastave, dvignjene za boj in obsojanje, ampak veselje v zahvali za dar duhovnika, ki je daroval svoje življenje kakor Kristus.«

Udeležence mednarodnega srečanja za mir v Assisiju so nagovorili tudi poljski filozof Zygmunt Bauman, Mohammad Sammak, politični svetovalec velikega muftija v Libanonu, rabin Avraham Steimberg, ter Domenico Pompilli, katoliški škof Rietija, ki je v Assisi prinesel glas žrtev potresa, ki je prejšnji mesec prizadel Italijo. Sammak je spomnil na besede papeža Frančiška, ko je dejal, da nobena religija ni zločinska, vendar

pa v vseh religijah obstajajo zločinci. Po njegovem mnenju je s tem sveti oče postal duhovni voditelj za vse človeštvo.

Papež Frančišek na molitvenem srečanju za mir v Assisiju

Že v nedeljo, 18. septembra je papež Frančišek med opoldansko molitvijo spomnil na torkovo romanje v Assisi in povabil vernike po vsem svetu, da bi se v torek vsi združili v molitvi za mir: »Vsakdo naj si vzame čas, kolikor lahko, da bi molil za mir. Ves svet, združen.«

V torek 20. septembra pa se papež, kot romar miru, pridruži udeležencem asiškega molitvenega srečanja. V Svetem asiškem samostanu (Sacro convento) so papeža pričakali kustos samostana p. Mauro Gambetti, carigrajski ekumenski patriarh Bartolomej I., canterburyjski nadškof Justin Welby, sirsko-pravoslavni patriarh Antiohije Efrem II., predstavnik muslimanov in judovstva ter voditelj japonske budistične tradicije tendai. Vsi skupaj so odšli na samostansko dvorišče, kjer so bili že zbrani tudi drugi predstavniki Cerkev in svetovnih verstev ter umbrijski škofje. Po pozdravu je sledilo skupno kosilo v obednici Svetega samostana. Obeda se je udeležilo tudi nekaj žrtev vojne. Predsednik Skupnosti sv. Egidija, Marco Impagliazzo, je med kosilom spomnil na 25. obletnico izvolitve patriarha Bartolomeja I. Po kosilu se je papež še posamično srečal z ekumenskim patriarhom, predstavnikom muslimanov, nadškofom Justinom Welbyjem, patriarhom Efreмом II. in predstavnikom judovstva.

Ob 16. uri so predstavniki nekrščanskih verstev na različnih krajih po mestu začeli molitev za mir na svetu. V spodnji cerkvi bazilike sv. Frančiška pa je potekala ekumenska molitev kristjanov, med katero so spregovorili različni predstavniki Cerkev, med njimi tudi papež Frančišek.

Meditacija papeža Frančiška med ekumensko molitvijo za mir

Pred križanim Jezusom tudi za nas odmevajo njegove besede: »Žejen sem.« (Jn 19,28) Žeja, še bolj od lakote, je osnovna potreba človeškega bitja, a predstavlja tudi skrajno revščino. Motrino tako skrivnost Boga Najvišjega, ki je po usmiljenju postal ubog med ljudmi.

Po čem žeja Gospoda? Seveda po vodi, za življenje bistvenem elementu. Predvsem pa ga žeja po ljubezni, nič manj bistvenem elementu za življenje. Žeja ga, da bi nam

podaril živo vodo svoje ljubezni, a da bi tudi prejel našo ljubezen. Prerok Jeremija je izrazil zadovoljstvo Boga nad našo ljubeznijo: »Tebi v prid se spominjam predanosti tvoje mladosti, ljubezni tvoje zaročne dobe ...« (Jer 2,2) Glas pa je dal tudi Božjemu trpljenju, kadar je človek, nehvaležen, zapustil ljubezen, kadar – zdi se, da tudi danes pravi Gospod – »zapustili so mene, studenec žive vode, in si skopali kapnice, razpokane kapnice, ki ne držijo vode« (Jer 2,13). To je drama »otopelega srca«, nepovrnjene ljubezni, drama, ki se ponavlja v evangeliju, kadar na Jezusovo žejo človek odgovori s kisom, ki je pokvarjeno vino. Kakor je preroško tožil psalmist: »V moji žeji so me napajali s kisom.« (Ps 69,22)

»Ljubezen ni ljubljena«: po nekaterih pripovedih je bila to tista stvarnost, ki je vznemirjala svetega Frančiška Asiškega. On se iz ljubezni do trpečega Gospoda ni sramoval na glas jokati in tožiti. To isto stvarnost moramo imeti v srcu, ko premišljujemo križanega Boga, žejnega ljubezni. Mati Terezija iz Kalkute je želela, da je v kapeli vsake njene skupnosti blizu križa napisano: »Žejen sem.« Gasiti žejo Jezusove ljubezni na križu s služenjem najrevnejšim med revnimi je bil njen odgovor. Gospod se namreč odžejja z našo sočutno ljubeznijo, potolažen je, kadar se v njegovem imenu sklonimo nad revščino drugih. Na sodni dan bo »bлагословljene« imenoval tiste, ki so dali piti žejnemu, ki so ponudili konkretno ljubezen tistemu, ki je bil v stiski. »Kar koli ste storili enemu od teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.« (Mt 25,40)

Jezusove besede nas pozivajo, zahtevajo sprejemanje v srcu in odgovor z življenjem. V njegovem »žejen sem« lahko slišimo glas trpečih, skriti krik nedolžnih malih, ki se jim zakriva luč tega sveta, žalostna prošnja revnih in najbolj potrebnih miru. Za mir rotijo žrtve vojn, ki onesnažujejo narode s sovraštvom in zemljo z orožjem; za mir rotijo naši bratje in sestre, ki živijo pod nevarnostjo bombardiranj ali so prisiljeni zapustiti domove in se podati proti neznanemu brez vsake stvari. Vsi ti so bratje in sestre Križanega, mali njegovega kraljestva, ranjeni in ožgani udje njegovega mesa. Žejni so. A pogosto se jim daje, kakor Jezusu, grenak kis zavračanja. Kdo jih posluša? Koga skrbi, da bi se jim odgovorilo? Prevečkrat naletijo na oglušujočo tišino brezbričnosti, na egoizem naveličanega, na hlad tistega, ki zaduši njihov krik po pomoči s preprostim preklpom televizijskega kanala.

Pred križanim Kristusom, »Božjo močjo in modrostjo« (1 Kor 1,24), smo kristjani poklicani premišljevali skrivnost neljubljene Ljubezni in na svet zlivati usmiljenje. Na križu, drevesu življenja, je bilo zlo spremenjeno v dobro; tudi mi, Kristusovi učenci, smo poklicani biti »drevesa življenja«, ki vpijajo onesnaženost z brezbričnostjo in svetu vračajo kisik ljubezni. Iz Kristusove strani na križu je pritekla voda,

simbol Duba, ki daje življenje (Jn 19,34); tako iz nas, njegovih častilcev, izvira sočutje do vseh žejnih danes.

Kakor Mariji pod križem naj nam Gospod podeli, da bomo združeni z Njim in blizu trpečemu. S približevanjem tistim, ki danes živijo kakor Križani, in z zajemanjem moči za ljubezen iz Križanega V stalega bosta še bolj rasla harmonija in občestvo med nami. »Kajti On je naš mir« (Ef 2,14), On, ki je prišel oznaniti mir tistim, ki so blizu in ki so daleč (Ef 2,17). Naj nas vse varuje v ljubezni in nas zbere v enosti, da bomo postali to, kar je želel, »da bi bili vsi eno« (Jn 17,21).

Papežev govor ob zaključni slovesnosti na trgu pred baziliko sv. Frančiška

Po ekumenski molitvi kristjanov v spodnji cerkvi bazilike sv. Frančiška Asiškega in molitvah predstavnikov nekrščanskih verstev po drugih krajih Assisija je bila zaključna slovesnost predstavnikov vseh verstev na trgu pred baziliko sv. Frančiška. Najprej so spregovorili različni pričevalci in predstavniki navzočih verstev, nato papež Frančišek:

»Blagor tistim, ki delajo za mir.« (Mt 5,9) Mnogi med vami so prebodili dolgo pot, da so prispeli na ta blagoslovljen kraj. Iti ven, podati se na pot, biti skupaj, prizadevati si za mir: to niso le telesni gibi, temveč predvsem gibi duba, so konkretni duhovni odgovori, da bi premagali zaprtosti in se odprli za Boga in za brate. To od nas zahteva Bog, ki nas spodbuja k soočenju z veliko boleznijo našega časa: brezbriznostjo. Ta je virus, ki broji, nas naredi brezdelne in neobčutljive; je bolezen, ki načne samo središče vernosti in povzroči novo zelo žalostno poganstvo: poganstvo brezbriznosti.

Ne smemo ostati brezbrizni. Svet danes čuti silno žejo po miru. V mnogih državah se trpi zaradi vojn, pogosto pozabljenih, a ki so vedno povod za trpljenje in revščino. Nočemo, da bi te tragedije padle v pozabo. Skupaj želimo dati glas vsem trpečim, vsem, ki so brez glasu in ki jih nihče ne posluša. Ti dobro vedo, pogosto bolje kakor mogočniki, da v vojni ni nobene prihodnosti in da nasilje orožja uniči veselje življenja.²

² Papež Frančišek je spomnil na svoj obisk na Lezbosu, kjer sta z ekumenskim patriarhom Bartolomejem v očeh beguncev videla bolečino vojne in tesnobo ljudstev, žejnih miru. Spomnil je na družine, katerih življenje je bilo razdejano; na otroke, ki v življenju ne poznajo drugega kakor nasilje; na ostarele, prisiljene, da zapustijo svoje dežele: vsi ti čutijo silno žejo po miru.

Mi nimamo orožja. Verjamemo pa v blago in ponižno moč molitve. Na današnji dan je želja po miru postala prošnja k Bogu, da bi se vojne, terorizem in nasilje prenehali. Mir, za katerega prosimo iz Assisija, ni navaden protest proti vojni, niti ni rezultat pogajanj, političnih kompromisov ali ekonomskega barantanja. Je rezultat molitve, kakor je dejal sv. Janez Pavel II. leta 1986. V Bogu, ki je izvir občestva, iščemo »bistro vodo miru«, katerega je človeštvo željno: ne more namreč privreti iz puščav ponosa ali pristranskih interesov, iz sušnih pokrajin dobička za vsako ceno in trgovine z orožjem.

Naše verstvene tradicije so različne. Toda razlika za nas ni povod za spor, polemiko ali bladno ločitev. Danes nismo molili drug proti drugemu, kakor se je včasih žal zgodilo v zgodovini. Sv. Janez Pavel II. je pred tridesetimi leti dejal, kako je takrat morda, kakor nikoli prej v zgodovini človeštva, postala vsem jasna neločljiva vez med pristno verstveno držo in veliko blaginjo miru. Ko hodimo naprej po tej poti, ki se je začela v Assisiju, kjer se obranja živ spomin na tistega Božjega človeka miru, ki je bil sv. Frančišek, združeni skupaj ponovno potrjujemo, da je, kdor uporablja verstvo za hujskanje k nasilju, v protislovju z njegovim najpristnejšim in najglobljim navdihom, in da nobena oblika nasilja ne predstavlja resnične narave verstva. Nasprotno, kot je – prav tako v Assisiju leta 2011 – dejal zaslužni papež Benedikt XVI., je njegovo »potvarjanje in prispeva k njegovemu uničenju«. Ne utrudimo se ponavljati, da ime Boga ne more nikoli upravičiti nasilja. Edinole mir je svet, edinole mir je svet, in ne vojna!

Danes smo prosili za sveti dar miru. Molili smo za »mobilizacijo vesti«, da bi branili sakralnost človeškega življenja, da bi spodbujali mir med narodi in varovali stvarstvo, naš skupni dom. Molitev in konkretno sodelovanje pomagata, da ne ostanemo zaprti v logike spora in da zavrnemo uporniške držve nekoga, ki zna le protestirati in se jeziti. Molitev in želja po sodelovanju zavezujeta k resničnemu miru, ne navideznemu: ne k mirnosti nekoga, ki se izogiba težavam in se obrača na drugo stran, če ne gre za njegove interese; ne k cinizmu tistega, ki si umije roke nad problemi, ki niso njegovi; ne k virtualnemu pristopu nekoga, ki vse in vsakogar sodi preko tipkovnice računalnika, ne da bi odprl oči za potrebe bratov in si umažal roke za tistega, ki je v stiski. Naša pot je poglobiti se v situacije in dati prvo mesto tistim, ki trpijo; privzeti spore in jih ozdraviti od znotraj; dosledno hoditi po poteh dobrega, zavračati bližnjice zla; z Božjo pomočjo in z dobro voljo potrpežljivo lotiti se procesov miru.

Mir, nit upanja, ki zemljo povezuje z nebom, tako preprosta in težka beseda istočasno. Mir pomeni »odpuščanje«, ki se kot sad spreobrnjenja in molitve rodi iz not-

ranjosti in ki v imenu Boga omogoči ozdravljenje ran preteklosti. Mir pomeni »sprejemanje«, razpoložljivost za dialog, preseganje zaprtosti, ki niso strategije varnosti, ampak so mostovi nad praznino. Mir pomeni »sodelovanje«, resnično in konkretno izmenjavo z drugim, ki predstavlja dar in ne problema, brata, s katerim je treba poskusiti zgraditi boljši svet. Mir pomeni »vzgojo«: klic, da bi se vsak dan učili težke umetnosti občestva, da bi osvojili kulturo srečanja, ko bi vest očistili vsake skušnjave nasilja in otrplosti, ki so v nasprotju z Božjim imenom in človekovim dostojanstvom.

Mi, ki smo tukaj, skupaj in v miru, verjamemo in upamo v bratski svet. Želimo si, da bi se moški in ženske različnih verstev povsod združili in bi ustvarili slogo, zlasti kjer so spori. Naša prihodnost je živeti skupaj. Zato smo poklicani osvoboditi se težkih bremen nezaupljivosti, fundamentalizmov in sovraštva. Verniki naj bodo graditelji miru v prošnji k Bogu in v delovanju za človeka! Mi, kot verstveni voditelji, smo zavezani biti trdni mostovi dialoga, ustvarjalni mirovni posredniki. Obračamo se tudi na vse, ki imajo najvišje odgovornosti v služenju narodom, na narodne voditelje, da se ne bi trudili iskati in spodbujati poti miru, gledajoč onstran pristranskih in trenutnih interesov: naj Božji poziv vestem, krik po miru revežev in dobra pričakovanja mladih generacij ne ostanejo neuslišani. Sv. Janez Pavel II. je pred tridesetimi leti v Assisiju dejal: »Mir je gradbišče, odprto za vse, ne samo za strokovnjake, modrece in stratege. Mir je univerzalna odgovornost.«

Bratje in sestre, prevzemimo to odgovornost, potrdimo naš »da«, da bi bili skupaj graditelji miru, katere želi Bog in katerih je človeštvo žejno.

Besedilo Poziva k miru

Na koncu sklepne slovesnosti, za papeževim govorom, je bil prebran *Poziv k miru*, ki je bil pozneje izročen otrokom različnih narodnosti.

Moški in ženske različnih verstev smo se kot romarji zbrali v mestu svetega Frančiška. Tu so se leta 1986 na povabilo papeža Janeza Pavla II. zbrali verski predstavniki z vsega sveta, prvič na tako obiskan in slovesen način, da bi potrdili neločljivo vez med veliko dobrino miru in pristno verstveno držo. S tistim zgodovinskim dogodkom se je začelo dolgo romanje, ki se je dotaknilo mnogih mest po svetu in s tem vključilo mnoge vernike v dialog in molitev za mir; združilo je brez pomešanosti, dalo življenje trdnim medverstvenim prijateljstvom in prispevalo k ugasnitvi nemalo konfliktov. To je dub, ki nas razvema: uresničiti srečanje v dialogu, zoperstaviti se vsaki obliki nasilja in zlorabi vere za upravičevanje vojne in terorizma. In vendar, v preteklih letih so bili mnogi narodi boleče ranjeni z vojno. Ni bilo vedno prepoz-

nano, da vojna slabša svet in zapušča dediščino bolečine in sovraštva. Z vojno so vsi poraženci, tudi njeni zmagovalci.

Svojo molitev smo obrnili na Boga, da bi svetu podaril mir. Prižnavamo potrebo po stalni molitvi za mir, kajti molitev varuje svet in ga razsvetljuje. Mir je ime Boga. Kdor kliče ime Boga za upravičevanje terorizma, nasilja in vojne, ne hodi po Njegovi poti: vojna v imenu verstva postane vojna s samim verstvom. S trdnim prepričanjem torej poudarjamo, da nasilje in terorizem nasprotujeta pravemu verstvenemu duhu.

Prisluhnili smo glasu revnih, otrok, mladih generacij, ženske ter mnogih bratov in sester, ki trpijo zaradi vojne. Z njimi odločno trdimo: ne vojni! Naj ne ostane neslišan krik bolečine mnogih nedolžnih. Prosimo odgovorne državnike, da bi se ustavili povodi za vojne: pohlep po moči in denarju, lakomnost tistih, ki trgujejo z orožjem, strankarski interesi, maščevanja zaradi preteklosti. Poveča naj se konkretno prizadevanje za odstranitev vzrokov, ki botrujejo konfliktom: razmere revščine, krivice in neenakosti, izkoriščanje in zaničevanje človeškega življenja.

Naj se končno začne nov čas, v katerem bo globalizirani svet postal ena družina narodov. Udejanja naj se odgovornost za gradnjo resničnega miru, ki bo pozorna na pristne potrebe oseb in narodov, ki bo preprečila konflikte s sodelovanjem, ki bo premagala sovraštva in presegla pregrade s srečanjem in z dialogom. Nič ni izgubljeno, ko se dejansko prakticira dialog. Nič ni nemogoče, če se v molitvi obračamo na Boga. Vsi so lahko graditelji miru; iz Assisija s prepričanostjo obnovljamo svoje zavzemanje, da to bomo, z Božjo pomočjo in skupaj z vsemi moškimi in ženskami dobre volje.

Za konec

Letošnje medverstveno molitveno srečanje za mir v Assisiju je dalo novo potrditev, da je molitev tista moč, ki lahko in mora povezovati vse Cerkve in vsa svetovna verstva pri ohranjanju miru. Hkrati je to srečanje izziv tudi za nas v Sloveniji, da se povezujemo in da vsaj enkrat na leto predstavniki Cerkev in nekrščanskih verstev v Duhu Assisija organizirano molimo za mir.